

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ 1.07/1.4.00/21.1962

Základní škola, Lubnice, okres Znojmo, příspěvková organizace

Lubnice 20, 671 07 Uherčice, okres Znojmo, IČO 49438026

Tel.515298438, e-mail: zslub@mboxzn.cz

Číslo DUM: VY_32_INOVACE_09

Dějepis 7. ročník

Románský sloh

Klíčová slova: 11. – 13.st., ústupkový portál, sdružená okna, valená klenba, rotunda, freska, Kosmova kronika

Mgr. Vladimíra Palasová
ZŠ Lubnice

ROMÁNSKÝ SLOH

11. – 13. století

Charakteristika období

- V r. 1000 nenastal očekávaný konec světa
- V západní, střední a jižní Evropě veliká stavební aktivita
- Výstavba kostelů, klášterů, hradů, domů v románském slohu
- Ve východní Evropě byzantský stavební sloh

Hlavní znaky románské architektury

- Silné kamenné zdi
- Poměrně malá okna a dveře zakončené půlkruhovým obloukem
- Ústupkové portály
- Sdružená okna oddělená sloupkem
- Valená klenba
- Románský podpůrný sloup

Ústupkový portál

Románská sdružená okna

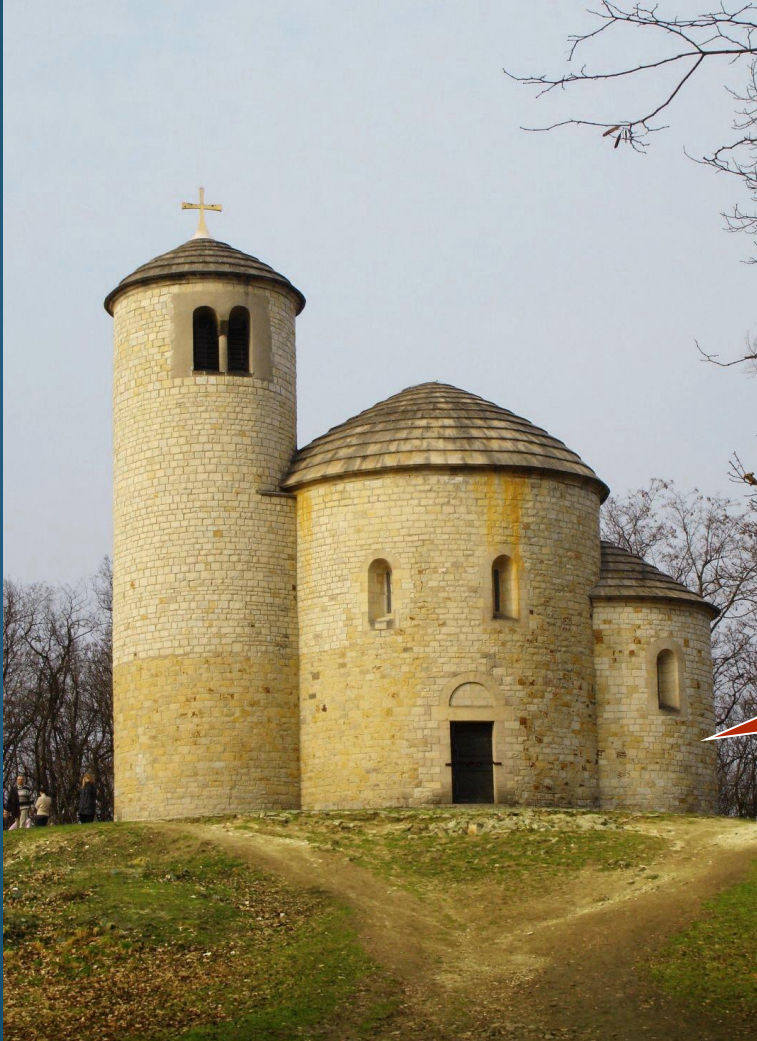

Zdikův palác v Olomouci

Valená klenba

Rotundy

- Kostelíky s kruhovým půdorysem

Apsida

Rotunda sv. Jiří na hoře Říp

Rotundy

Rotunda svaté Kateřiny ve Znojmě

Nástěnné fresky

Přemysl Oráč – rotunda sv. Kateřiny

Románské baziliky a hrady

Bazilika sv. Prokopa v Třebíči

Hrad Přimda

Románský stavební sloh ve světě – ukázka

Šikmá věž a dóm v Pise
Itálie

Románská literatura

- Vznik v kláštorech – **kněží a mniši**
- Nejstarší knihy psané **latinsky**
- **Rukopisy** – velmi zdobené a drahé
- **Pergamen – listy**

Vyroben z jehněčí, telecí či jiné zvířecí **kůže** – koželuh

Písař psal ptačím brkem.

Románská literatura

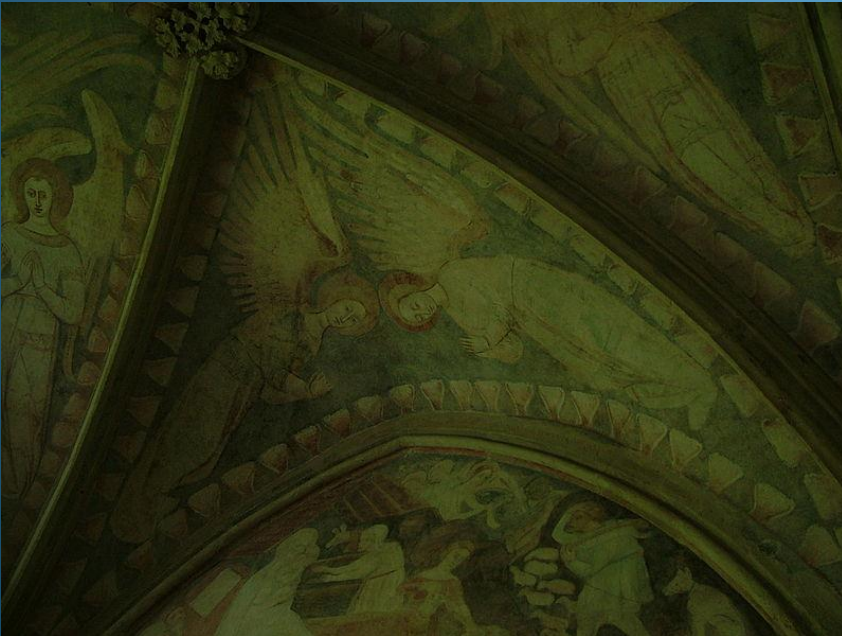
- **Sbírky modliteb a písní** – např. Svatý Václave
- **Legendy** – ze života svatých, např. legendy o sv. Václavu., sv. Ludmile
- **Kroniky**
- **Kosmova kronika česká** – Chronica Boemorum, autor **Kosmas**, r. 1119- 1125 – nejstarší kronika českých dějin, psaná latinsky

Vyobrazení Kosmy

Románské malířství

- **Fresky** – nástěnné malby, zhotovené do vlhké omítky
- **Iniciály** – ozdobná písmena
- **Iluminace** – obrázky

Sázavský klášter

Iniciála – ukázka

Zdroje

- [Http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pt-coimbra-sevelha2.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pt-coimbra-sevelha2.jpg). [Http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pt-coimbra-sevelha2.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pt-coimbra-sevelha2.jpg) [online]. [cit. 2012-01-06].
- JENISTA, Jan. File:Zdikuv palac4.JPG. [Http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zdikuv_palac4.JPG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zdikuv_palac4.JPG) [online]. 19.5.2007 [cit. 2012-01-10]. Dostupný pod licencií GNU Free Documentation License
- Dostupný pod licencií Creative Commons na [www: Iglesia de San Pedro de la Nave](http://www.fotopedia.com/items/flickr-2677869676). [Http://www.fotopedia.com/items/flickr-2677869676](http://www.fotopedia.com/items/flickr-2677869676) [online]. [cit. 2012-01-07].
- BORAK, Matt. [File:RotundaRip.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RotundaRip.jpg) [online]. 28 March 2005 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RotundaRip.jpg> . Dostupný pod licencií GNU Free Documentation License
- VAVŘÍK, Martin. [File:ZnojmoRotundaKateriny.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:ZnojmoRotundaKateriny.jpg) [online]. 22 July 2008 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:ZnojmoRotundaKateriny.jpg>
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Premysl_Orac.jpg. [online]. [cit. 2012-01-07].
- Nostrifikator [online]. 20 August 2006 [cit. 2012-01-14]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Trebic_podklasteri_bazilika_velka_apsida.jpg
- GRABOLLE. File:Burg Primda Gesamtansicht.jpg [online]. 31 August 2008 [cit. 2012-01-14]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Burg_Primda_Gesamtansicht.jpg
- Dostupný pod licencií Creative Commons na [www: DOBBELAERE, Tim. Duomo di Pisa](http://www.fotopedia.com/items/flickr-242514150). [Http://www.fotopedia.com/items/flickr-242514150](http://www.fotopedia.com/items/flickr-242514150) [online]. [cit. 2012-01-07].
- MAÑAS, Michal. THIS FILE IS LICENSED UNDER THE CREATIVE COMMONS. File:Parchment from goatskin.jpg [online]. 28 November 2008 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Parchment_from_goatskin.jpg
- MARECZKO. THIS IMAGE (OR OTHER MEDIA FILE) IS IN THE PUBLIC DOMAIN. File:Kosmas.jpg [online]. 15 november 2008 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kosmas.jpg>
- SVAJCR. THIS FILE IS LICENSED UNDER THE CREATIVE COMMONS. File:100822 Sazava Klaster 0039.JPG [online]. 22 August 2010 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:100822_Sazava_Klaster_0039.JPG
- SOERFM. THIS IMAGE (OR OTHER MEDIA FILE) IS IN THE PUBLIC DOMAIN. File:KellsDecoratedInitial.jpg [online]. 10 January 2010 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: [KellsDecoratedInitial.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:KellsDecoratedInitial.jpg)